

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«УМАНСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ТЕХНОЛОГІЙ ТА БІЗНЕСУ
УМАНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»
Циклова комісія обліково – фінансових та економічних дисциплін

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник директора
з навчальної роботи

 Наталія НИКОЛЮК

в 160 01 2026 року

**НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ
ПОДАТКОВИЙ ОБЛІК**

Галузь знань	07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність	071 «Облік і оподаткування»
Освітньо – професійна програма	«Облік і оподаткування»
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр

Розробник - Ільчук Марина Ярославівна, викладач вищої кваліфікаційної категорії, викладач методист ВСП «Уманський фаховий коледж технологій та бізнесу УНУ»

Рецензент – Горова Марина Володимирівна, головний бухгалтер ТОВ «ТЕК «Експрес-транс»

Програма затверджена на засіданні циклової комісії обліково-фінансових та економічних дисциплін. Протокол від 16 січня 2026 року № 6

Голова циклової комісії

Юлія МЕЛЬНИК

**Рецензія на навчальну програму навчальної практики
з дисципліни «Податковий облік»
для здобувачів освіти
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»**

Рецензент: Марина ГОРОВА – головний бухгалтер ТОВ «ТЕК «Експрес-транс»

Навчальна програма навчальної практики з дисципліни «Податковий облік» є актуальною та відповідає сучасним вимогам підготовки здобувачів фахової передвищої освіти спеціальності 071 «Облік і оподаткування». Програма охоплює основні аспекти організації та ведення податкового обліку, формування податкової звітності, а також практичне застосування чинного законодавства. Структура програми є логічною та послідовною, що забезпечує формування у здобувачів освіти необхідних спеціальних компетентностей та практичних навичок.

Серед позитивних характеристик програми слід відзначити її спрямованість на формування фахових компетентностей, поєднання теоретичних положень із практичними завданнями, використання прикладів реальної звітності та практичних кейсів, а також відповідність програмних результатів навчання стандартам фахової передвищої освіти.

Разом із тим, програма потребує розширення у напрямі інтеграції сучасних цифрових інструментів, що активно застосовуються у професійній діяльності бухгалтерів та податкових консультантів. З огляду на це пропонується доповнити змістову складову кожної теми матеріалом щодо особливостей роботи в електронному кабінеті платника податків. Щодасть змогу здобувачам освіти ознайомитися з функціоналом електронного кабінету, зокрема можливостями подання звітності, перегляду стану розрахунків з бюджетом, отримання повідомлень від Державної податкової служби України. Практичні завдання у межах теми сприятимуть формуванню навичок заповнення та подання податкових декларацій у електронній формі, а також використання електронних сервісів для комунікації з контролюючими органами.

Таким чином, навчальна програма навчальної практики з дисципліни «Податковий облік» є якісно розробленою та актуальною. Запропоноване доповнення підвищить практичну значущість програми, забезпечить її відповідність сучасним тенденціям цифровізації бухгалтерського та податкового обліку та сприятиме формуванню у здобувачів освіти конкурентних професійних навичок.

Рецензент:
головний бухгалтер
ТОВ «ТЕК «Експрес-транс»

Марина ГОРОВА

Дата «20» березня 2025 р.

Вступ

Однією з основних умов ефективної діяльності підприємства є своєчасне та вірне здійснення обліку податкових операцій та їх відображення у податковій звітності. Правильний підхід до відображення в податковому обліку операцій платника податків є основою вірного їх відображення в податковій звітності.

Навчальна практика з дисципліни «Податковий облік» є базовою у структурі обов'язкових освітніх компонентів, що формують спеціальні компетенції освітньо – професійної програми «Облік і оподаткування» підготовки фахових молодших бакалаврів у галузі знань 07«Управління та адміністрування».

1. Мета, завдання навчальної практики та очікувані результати навчання

Метою навчальної практики з дисципліни «Податковий облік» є закріплення загальних питань щодо організації ведення податкового обліку; оволодіння практичними навичками ведення податкового обліку і складання податкової звітності.

Завдання навчальної практики:

- вивчити особливості нарахування та сплати податків та зборів до бюджету;
- набуті навичок збирання, оброблення і відображення інформації у податковій звітності;
- оволодіти практичними навичками ведення податкового обліку;
- опанувати сучасні технічні прийоми і організаційні форми ведення обліку.

Предметом навчальної практики з дисципліни «Податковий облік» є господарські операції та відображення їх у податковому обліку та податковій звітності.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувач освіти оволодіває такими компетентностями та набуває таких результатів навчання:

Інтегральна компетентність.

Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері обліку та оподаткування або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів економічних наук, та може характеризуватися певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях.

Загальні компетентності:

ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 7. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Спеціальні компетентності:

СК 1. Здатність аналізувати економічні події та явища з огляду на сучасні теоретичні та методичні основи обліку і оподаткування.

СК 2. Здатність використовувати математичний інструментарій для розв'язання прикладних економічних та оптимізаційних завдань в сфері обліку і оподаткування.

СК 3. Здатність відображати інформацію про господарські операції суб'єктів господарювання в обліку, їх систематизувати, узагальнювати у звітності й інтерпретувати для задоволення інформаційних потреб осіб, які ухвалюють управлінські рішення.

СК 8. Здатність використовувати методи обліку і оподаткування на підприємстві.

СК 9. Здатність використовувати знання національних стандартів обліку.

СК 10. Здатність демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

СК 11. Здатність організовувати власну професійну діяльність, застосовувати знання для розв'язання практичних ситуацій, ухвалювати рішення відповідно до законодавства.

СК 12. Здатність застосовувати етичні принципи під час виконання професійних обов'язків.

Результати навчання:

PH 2. Розуміти місце предметної області в загальній базі знань та значення облікової, податкової і статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів під час розв'язання проблем сфери економічної відповідальності підприємств.

PH 3. Визначати сутність об'єктів обліку і оподаткування для розуміння їх ролі та впливу на результати господарської діяльності.

PH 4. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання облікових даних для узагальнення економічної інформації.

PH 6. Використовувати особливості обліку і оподаткування у професійній діяльності та господарській практиці.

PH 7. Характеризувати господарські операції та процеси, вміти документально їх оформлювати для відображення в обліку підприємств.

PH 8. Формувати й аналізувати фінансову, податкову і статистичну звітність для визначення показників забезпеченості підприємства ресурсним потенціалом та його ефективного використання.

PH 9. Дотримуватися вимог податкового законодавства щодо розрахунку і сплати податків, зборів, обов'язкових платежів, їх обліку та формування податкової звітності суб'єктів господарювання.

PH 14. Використовувати нормативно-правові документи і національні стандарти для ведення бухгалтерського обліку суб'єктів господарювання.

PH 16. Вміти працювати самостійно і в команді, нести професійну відповідальність за результати роботи, дотримуватися норм та стандартів професійної етики для досягнення спільної мети.

PH 17. Дотримуватися вимог професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення економічного розвитку України.

2. Інформаційний обсяг навчальної практики

Тема 1. Податковий облік та звітність із податку на додану вартість

Система податкового обліку з податку на додану вартість.

Податкова накладна. Реквізити податкової накладної. Порядок оформлення податкової накладної. Порядок реєстрації податкових накладних у Єдиному реєстрі податкових накладних.

Декларація з ПДВ та додатки до неї: порядок складання та подання.

Порядок бюджетного відшкодування сум податку на додану вартість. Особливості роботи в електронному кабінеті платника податків.

Тема 2. Податковий облік та звітність з акцизного податку

Загальні вимоги до податкового обліку та звітності з акцизного податку.

Особливості складання податкової декларації з акцизного податку. Порядок подання податкової декларації та терміни сплати податкових зобов'язань. Особливості роботи в електронному кабінеті платника податків.

Тема 3. Податковий облік та звітність із податку на прибуток підприємств

Особливості податкового обліку доходів. Склад доходів в податковому обліку. Документальне підтвердження доходів. Особливості податкового обліку витрат. Документальне підтвердження витрат.

Податковий облік амортизації основних засобів. Класифікація основних засобів за групами. Методи амортизації основних засобів. Амортизація нематеріальних активів.

Порядок заповнення та строки подання декларації про прибуток підприємства та додатків до неї. Особливості роботи в електронному кабінеті платника податків.

Тема 4. Податковий облік та звітність з податку на доходи фізичних осіб та ЄСВ

Система податкового обліку податку з доходів фізичних осіб. Загальний оподатковуваний дохід. Види доходів, що не включаються до загального оподаткованого доходу.

Поняття "податкова знижка". Загальні умови для нарахування податкової знижки. Витрати, що включаються до складу податкової знижки. Документальне підтвердження права на податкову знижку.

Податкова соціальна пільга та документальне підтвердження права на неї. Порядок оформлення та подання заяви про застосування податкової соціальної пільги. Обмеження щодо застосування податкової соціальної пільги.

Порядок заповнення та подання річної декларації про майновий стан і доходи та додатків до неї. Способи подання податкової декларації. Складання переліку сум витрат, що включаються до складу податкової знижки.

Податковий розрахунок про доходи (форма № 1 ДФ). Порядок складання розрахунку. Особливості роботи в електронному кабінеті платника податків. Перелік ознак доходів. Перелік ознак податкової соціальної пільги.

Єдиний внесок на загальній системі оподаткування. Єдиний внесок на спрощеній системі оподаткування. Величина ЄСВ. Звільнення від сплати єдиного внеску. Розрахунок сум єдиного внеску та терміни сплати. Строки та порядок подання обов'язкової звітності.

Тема 5. Податковий облік та звітність з рентної плати

Податковий облік з рентної плати. Порядок ведення обліку та складання податкової звітності в електронному кабінеті платника податків.

Тема 6. Податковий облік та звітність з місцевих податків і зборів

Податковий облік із земельного податку. Оформлення та подання декларації земельного податку та додатків до неї. Організація обліку та звітності з податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки. Організація обліку та звітності з транспортного податку.

Податковий облік та звітність суб'єктів малого підприємництва. Книга обліку доходів і витрат суб'єкта малого підприємництва, який застосовує спрощену систему оподаткування, обліку та звітності. Вимоги до її складання. Порядок складання та подання податкової декларації платником єдиного податку першої – третьої групи. Порядок складання та подання податкової декларації платником єдиного податку четвертої групи.

Організація податкового обліку та складання податкової звітності з зборів: збір за місця для паркування транспортних засобів, туристичний збір. Особливості роботи в електронному кабінеті платника податків.

Тема 7. Податковий облік та звітність з екологічного податку

Податковий облік з екологічного податку. Ставки податку. Порядок встановлення лімітів на скиди та розміщення відходів. Складання податкової декларації. Особливості роботи в електронному кабінеті платника податків.

3. Список рекомендованої літератури

Основна

1. Податковий кодекс України : Закон України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

2. Митний кодекс України : Закон України від 13.03.2012 р. № 4495 VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>.

3. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування : Закон України від 08.07.2010 р. № 2464-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2464-17>.

4. Положення про Державну податкову службу України : Постанова Кабінету Міністрів України від 06.03.2019 р. № 227. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/227->

[2019.](#)

5. Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження форми податкової накладної та Порядку заповнення податкової накладної» від 26.12.2015 р. (зі змінами і доповненнями) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0137-16>
6. Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження форм та Порядку заповнення і подання податкової звітності з податку на додану вартість» від 29.01.2016 р. (зі змінами і доповненнями) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0159-16>
7. Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження форми декларації з акцизного податку, Порядку заповнення та подання декларації з акцизного податку» від 30.12.2015 р. (зі змінами і доповненнями) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0105-15>
8. Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження форми Податкової декларації з податку на прибуток підприємств» від 15.11.2015 р. (зі змінами і доповненнями) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1415-15>
9. Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження форми податкової декларації про майновий стан і доходи та Інструкції щодо заповнення податкової декларації про майновий стан і доходи» від 26.10.2015 р. (зі змінами і доповненнями) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1298-15>
10. Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження форми Податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податків - фізичних осіб, і сум утриманого з них податку, а також сум нарахованого єдиного внеску і Порядку заповнення та подання податковими агентами Податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податків - фізичних осіб, і сум утриманого з них податку, а також сум нарахованого єдиного внеску» від 30.01.2015 р. (зі змінами і доповненнями) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0111-15>
11. Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження форми Податкової декларації з рентної плати» від 03.09.2015 р. (зі змінами і доповненнями) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1051-15>
12. Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження форми Податкової декларації з екологічного податку» від 03.09.2015 р. (зі змінами і доповненнями) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1052-15>
13. Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження форми Податкової декларації з транспортного податку» від 28.04.2015 р. (зі змінами і доповненнями) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0474-15>
14. Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження форми Податкової декларації з плати за землю (земельний податок та/або орендна плата за земельні ділянки державної або комунальної власності)» від 03.08.2015 р. (зі змінами і доповненнями) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0783-15>
15. Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження форми Податкової декларації з податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки» від 29.04.2015 р. (зі змінами і доповненнями) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0479-15>
16. Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження форм податкових декларацій збору за місця для паркування транспортних засобів та туристичного збору» від 29.07.2015 р. (зі змінами і доповненнями) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0912-15>
17. Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження форм податкових декларацій платника єдиного податку» від 07.08.2015 р. (зі змінами і доповненнями) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0799-15>
18. Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження типової форми, за якою здійснюється облік доходів і витрат фізичними особами - підприємцями і фізичними особами, які провадять незалежну професійну діяльність, та Порядку її ведення» від 30.06.2021 р. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0865-21>

19. Постанова КМ України від 28.10.2020 №1024 "Про внесення змін до Порядку електронного адміністрування податку на додану вартість". URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1024-2020-p#Text>

Додаткова

1. Облік і звітність в оподаткуванні: навчальний посібник / М.Т. Теловата, В.П. Пантелєєв, К.В. Безверхий, О.О. Григорєвська, С.І. Ковач, О.А. Юрченко. К.: НАСОА. 2019. 506 с.
2. Облік і звітність в оподаткуванні : навч. посіб. / Г. М. Коптева. – 2-ге вид., доп і перероб. Х.: Підручник НТУ «ХП», 2021. – 492 с.
3. Оподаткування суб'єктів підприємництва : навч. посібник (у схемах) / Т. М. Остапенко, О. М. Кубецька, І. В. Кононова, Н. А. Протопопова. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2022. 148 с.
4. Основи обліку і оподаткування: підручник (е-видання): підручник/ А.І. Крисоватий, В.М.Панасюк, І.В.Мельничук. Тернопіль: ЗУНУ, 2023, 565 с.

Ресурси мережі Інтернет

1. Офіційний сайт Державної податкової служби України. URL: <https://tax.gov.ua/>
2. Офіційний вебпортал парламенту України. URL: [http:// zakon.rada.gov.ua/](http://zakon.rada.gov.ua/) . –
3. Сайт національної бібліотеки України ім. Вернадського. URL: [http:// www.nbuv.gov.ua](http://www.nbuv.gov.ua)
4. Сайт нормативно-правових актів. URL: [http:// www.nau.com.ua](http://www.nau.com.ua)
5. Податковий кодекс України: Кодекс України від 02.12.2010 р. за № 2755-VI/ Верховна Рада України/ URL: [https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/2755- 17/conv](https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/2755-17/conv)
6. Бухгалтер 911: офіційний сайт URL : <http://buhgalter911.com/>
7. Бухгалтер 24 – Інформаційний бізнес портал: офіційний сайт URL : <https://www.buh24.com.ua/>

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання

Контроль знань і умінь здобувачів освіти з навчальної практики здійснюється відповідно до системи організації освітнього процесу. Формою підсумкового контролю є диференційований залік.

5. Засоби діагностики успішності навчання

Для підсумкової діагностики успішності навчання використовується усний, письмовий, тестовий, графічний та програмований контроль, практична перевірка, а також методи самоконтролю і самооцінки.